

آمار مصرف داروهای تنفسی ۷۵ - ۱۳۷۰

دکتر علی منتصری - دکتر وحید محلاتی

سال	فروش ریالی به میلیارد ریال	درصد از کل بازار دارویی	±%
۱۳۷۰	۱۶/۹	۹/۹	
۱۳۷۱	۳۴/۴	۱/۷	۱۰۳
۱۳۷۲	۳۵/۰	۱۱/۳	۱/۷
۱۳۷۳	۸۸/۷	۱۳/۲	۱۵۳
۱۳۷۴	۱۱۸	۱۳/۲	۳۳
۱۳۷۵	۱۲۶	۱۱	۶/۷

جدول ۱ - فروش ریالی داروهای تنفسی در سال‌های ۷۰ تا ۷۵ و درصد این گروه از کل بازار - درصد رشد نسبت به سال قبل

می‌دهد، یعنی قیمت داروهای تنفسی خصوصاً شربت‌ها طی سالهای گذشته، افزون به نسبت کل افزایش قیمت داروها تغییر یافته است. هر چند که هنوز قیمت متعارف حاصل نشده و اکثر شرکت‌های تولید کننده شربت با توجه به هزینه زیاد مواد بسته‌بندی از نرخ‌های مصوب ناراضی هستند.

داروهای تنفسی به ۷ زیر گروه تقسیم شده‌اند. (جدول شماره ۲) که از نظر ارزش ریالی، پرفروش‌ترین گروه آنتی هیستامین‌ها و برونکودیلاتورها با ۲۱/۸ و ۱۴/۸ درصد فروش

بر اساس طبقه‌بندی درمانی آمارنامه دارویی ایران، داروها به ۱۳ گروه تقسیم شده‌اند و هر گروه درمانی زیرگروه‌های خاص خود را دارد. از بین گروه‌های درمانی طی سالهای گذشته داروهای ضد بیماریهای عفونی همواره پرفروش‌ترین گروه بوده‌اند و به دنبال آن داروهای اعصاب و روان، محصولات تغذیه‌ای و در رتبه چهارم داروهای بیماریهای تنفسی دیده می‌شوند.

داروهای تنفسی پیوسته ۱۰ تا ۱۳ درصد کل مصرف دارویی ایران را به خود اختصاص داده و با توجه به میزان واردات داروهای ضد آسم و کمبودهای مقطعی این داروها این درصد متغیر بوده است (جدول ۱).

داروهای تنفسی طی ۶ سال از ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۵ با توجه به روند افزایش قیمت‌ها از نظر ارزش ریالی با ۱۲۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۷۵ نسبت به سال ۱۳۷۰ کلاً ۵۹٪ افزایش مصرف نشان می‌دهند. در صورتیکه از نظر عددی مصرف ثابت بوده و تغییرات طی ۶ سال گذشته محسوس نیست، اما روند رشد ریالی در مقایسه با کل رشد ریالی داروها طی سالهای مورد اشاره که ۵۱٪ است کمی افزایش نشان

قرار گرفته‌اند. البته در سالهای گذشته همیشه برونکودیلاتورها رتبه اول را داشته و معمولاً سالبوتامول استنشاقی پرفروش‌ترین داروی این گروه بوده است. در صورتیکه در سال ۱۳۷۵ با عرضه قرص ترفنادین و استقبال خوب از آن، گروه آنتی هیستامین‌ها پیشتاز شده‌اند.

مقایسه عددی داروهای تنفسی معمولاً سنجش مناسبی نیست زیرا در این گروه ۳ شکل کاملاً مختلف دارویی قرار گرفته است.

●● داروهای تنفسی به ۷ زیر گروه تقسیم شده‌اند، که از نظر ارزش ریالی پرفروش‌ترین گروه آنتی هیستامین‌ها و برونکودیلاتورها با ۲۱/۸ و ۱۴/۸ درصد فروش قرار گرفته‌اند. ●●

گروه ترکیبات حاوی دکونژستانها از نظر ریالی اولین زیر گروه بوده و بیشتر شامل قرص آنتی هیستامین دکونژستانت می‌باشد که در سالهای اخیر به صورت OTC مصرف فوق‌العاده‌ای پیدا کرده است. هر چند این مصرف بی رویه از نظر علمی مورد سؤال می‌باشد.

●● داروهای تنفسی پیوسته ۱۰ تا ۱۳ درصد کل مصرف دارویی ایران را به خود اختصاص داده و با توجه به میزان واردات داروهای ضد آسم و کمبودهای مقطعی این داروها، درصدهای فوق متغیر بوده است. ●●

در هر حال اقلام پرفروش داروهای تنفسی شامل سالبوتامول و بکلومتازون استنشاقی، قرص ترفنادین، شربت اکسیکتورانت (رتبه ۷ از نظر ریالی در رتبه‌بندی کلی سال ۷۵) و قرص آنتی هیستامین دکونژستانت (رتبه ۱۹ مصرف عددی در رتبه‌بندی کلی سال ۷۵) است.

نام زیر گروه درمانی	ارزش ریالی (میلیارد ریال)	%
برونکودیلاتورها* و موکولیتیک‌ها	۱۴/۸	۱۱/۷
داروهای تنفسی** استنشاقی دهانی	۱۱/۳	۸/۹
دکونژستانهای بینی موضعی***	۱/۷	۱/۳
آنتی‌هیستامین‌ها****	۲۵/۸	۱۷
داروهای ضدسرفه ^۱	۶/۹	۵/۴
خلط آورها ^۲	۳/۰	۲/۳
فرآورده‌های ترکیبی ^۳ حاوی مواد چندزیرگروه	۶۵	۵۱

جدول ۲ - مصرف زیر گروه‌های درمانی تنفسی در سال ۷۵ (به ارزش ریالی میلیارد ریال)

* شامل اشکال دارویی پزودوافدرین، افدرین، متاپروترونول، تربوتالین، برم‌هگزین و قرص سالبوتامول، آمینوفیلین و تتوفیلین.
 ** شامل سالبوتامول، بکلومتازون و ایپراتروپیوم بروماید استنشاقی و کرمولین سدیم.
 *** شامل قطره‌های فنیل آفرین و نفازولین بینی
 **** انواع هیستامین‌ها بدون ترکیب با دیگر ترکیبات
 ۱- اشکال دارویی دکسترومتورفان و کلوبوتینول
 ۲- شامل شربت گایافنزین
 ۳- شامل کلیه فرآورده‌های ترکیبی مانند اکسیکتورانت، قرص‌های سرماخوردگی، و... می‌باشد.